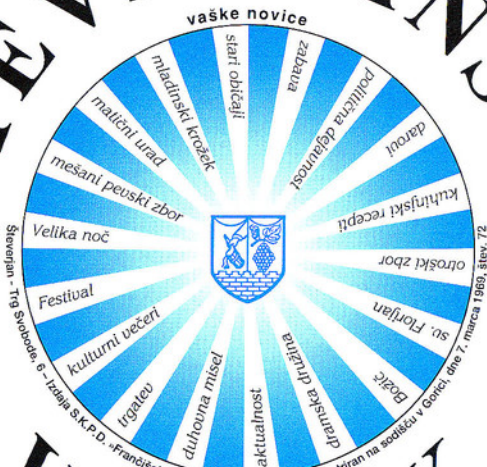

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

OPREMLJ: ČLANI DRUŠTVA »F.B. SEDEJ«
UREDIL: MARJAN DRUPOVKA (glavni urednik), ANDREJKA HLEDE,
IVAN VOGRČ, ELJANA HUMAR, KATJA DORNI, MARTINA HLEDE,
NADRIJANA CORIS, MARTINA VALENTINČIČ, ERIKA DORNI
EDI HLEDE (odgovorni urednik) - Lasten tisk

Marzo - Giugno 2002 Nr. 2

Spedizione in Abb. Postale Art. 2 comma 20/c,
legge 662/1996 - Filiale di Gorizia

Števerjan,

Marec - Junij 2002
Leto

XXXIV

Štev.

2

Pravijo, da se smeh rojeva iz protislovja: človek se nasmehne, ko se zgodi nekaj nepričakovanega, z nasmehom si nadene gotovost in se oboroži pred nečim, kar ni bilo predvideno. Kristjan, ki v glavnih obrisih ve za pot, ki jo je za človeštvo in zanj samega začrtal Gospod, je človek, ki ga spremembe in nepričakovani dogodki ne vznemirjajo čez mero. Kristjan je človek z nasmehom v srcu. Kdor je sprejel velikonočno sporočilo, kdor ve, da je Evangelij res veselo oznanilo, mora stremeti po veselju. Pravo veselje ni udajanje čustvom, ki minejo dan za dnem, marveč tista notranja sreča, ki nas ne zapusti niti v bridkosti in preizkušnjah. Kot neke vrste notranjega nasmeha, ki ostane kljub solzam, ki jih trenutno izvabljajo okoliščine. Človek prehodi veliko poti, ki niso vir sreče, ampak le praznine in nemoči. To je samo navidezna sreča, potešitev trenutnih čustev in želja, ki pušča za seboj občutek krhkosti, nereda, včasih celo krivde.

Jezus je svojim prijateljem obljubil veselje, tukaj in po prehodu v novo življenje. Vsak življenjski prehod bo ob svojem času nudil zrelemu kristjanu svojo obliko sreče in veselja. Zaenkrat, v življenju, je naš smoter ta, da smo skupaj, da sebe in druge spoznavamo in se imamo radi. Nasmeh je torej spodbuda Boga naši najbolj ponotranjeni sreči, prava vez iskrenosti, radosti in veselja med brati, pa tudi merilo, s katerim bomo sojeni: "Spet vas bom videl in vaše srce se bo veselilo in veselja vam nihče ne bo vzel".

ALESSIO STASI

32. FESTIVAL »ŠTEVERJAN 2002«

Ko nam meteorologi napovedujejo poletni solsticij, je med Borovci v Števerjanu že pravi živ-zav: mlade vaške sile vneto pripravljajo praznični prostor za festival narodnozabavne glasbe, ki bo letos 32. po vrsti. Vsi nestrpno čakamo, da bomo lahko že na prvem tekmovalnem večeru slišali nove viže, polke in valčke, ki nas bodo v čudovitem parku med Borovci popeljale v svet zapeljive slovenske narodne zabavne glasbe. Vsaj za en večer bomo pozabili na vsakodnevne težave in se bomo ob gostoljubju organizatorjev festivala ter v dobri družbi sprostili ob nenadomestljivi briški kapljici. Kot vsako leto bodo tudi letos delovali dobro založeni kioski, ki bodo poskrbeli za prijetno druženje po končanem uradnem delu še pozno v noč. Mrzlični teden je torej pred vrati in vsi nestrpno čakamo na čudovito vzdušje, ki bo čez nekaj dni vladalo med Borovci v Števerjanu.

Letos se bo v dveh tekmovalnih večerih zvrstilo skupaj 24 ansamblov iz Slovenije. V petek, 5. julija, se bodo ob 20.30 na odskih deskah med Borovci zvrstili naslednji ansambli: Vaški veseljaki iz Dobja pri Planini, Frančič iz Šentjerneja, Najlepši cvet iz Vač, Viharnik iz Kamnika, Stunf banda in Kvintet sonček iz Pivke, Dinamika iz Destrnika, Tihojla iz Medvod, Vrhovec iz Domžal, Modrijani iz Dobrne, Javor iz Črnega vrha, Gorski cvet iz Vipavske doline in Pod lipo. Na drugem tekmovalnem večeru, t.j. v soboto, 6. julija, pa se bodo ob isti uri pomerili še ansambli Minerali iz Smlednika, Mikoła iz Škofje vasi, Zvončki iz Podvolovljeka, Izvir iz Dobrne, Unikat iz Šentjurja, Mesečniki iz Ljubljane, Vitezi celjski iz Celja, Pohorski kvartet iz Zgornje Ložnice, Ptujski graščaki s Ptuja, Lipovšek iz Velenja, ansambel Marjana Drogenika iz Šmarij pri Jelšah in Cvet iz Radeč.

Veliko pričakovanje pa velja za nedeljo, 7. julija, ko se bodo ob 17.30 zvrstili tisti ansambli, ki se bodo po mnenju komisije za glasbo izkazali za najboljše. Na ta dan bo komisija razglasila absolutnega zmagovalca letošnjega festivala in bo podelila še druge nagrade. Nastopajoče ansamble bosta tudi letos ocenjevali dve komisiji: komisija za glasbo, ki jo bodo letos sestavljali Bertl Lipusch, Franc Lačen, Danilo Čadež, Tullio Možina, Zoran Lupinc, Marko Terčič in Mihael Corsi, ki komisiji predseduje, in komisija za besedilo, katere člani bodo Irma Rauh, Milan Jež, Leonard Katz in Franka Padovan. Slednji bodo pregledali tekste izvirnih skladb; najlepše besedilo bodo v nedeljo zvečer tudi nagradili. Tudi letos bo občinstvo lahko glasovalo in bo nagradilo tisti ansambel, ki jim bo najbolj všeč.

Medtem, ko bo komisija presojala nastop ansamblov, pa bodo poslušalce razveselili Primorski fantje iz Pirana, ki so bili v Števerjanu vedno priljubljeni. Ansambel je bil namreč kar dvakratni zmagovalac Števerjanskega festivala.

Vse tri večere bosta tudi letos povezovala že priljubljena napovedovalca Betka Šuhel in Janez Dolinar. Ne pozabimo, da bo v pevski sobi Sedejevega doma letos razstavljal svoja dela sovaščan Mario Leopoli, ki nam bo razkazal svoje umetnine iz kovnega železa.

Zato Vas vabimo, da se udeležite Števerjanskega festivala in še sami doživite enkratno vzdušje, ki bo ob koncu tedna vladalo med Borovci!

MARJAN DRUFOVKA

DELOVANJE DRAMSKE DRUŽINE

Po kratkem premoru smo člani dramske družine naštudirali novo igro, ki smo jo uprizorili meseca aprila. Tako smo postavili na oder v zadnjem obdobju kar pet kriminalk. Odločili smo se za to zvrst igre, ker se na Goriškem s takimi teksti ni ukvarjala nobena skupina. Morda je sedaj prišel čas, da zopet spremenimo naš repertoar in posežemo po novih in drugačnih tekstih. Ta aspekt bomo v novi sezoni dobro preštudirali in proučili, ker je zelo važno in za gledalce zelo pomembno in privlačno, kaj neka skupina postavi na oder. Mi se dobro zavedamo, da izbira in iskanje novih tekstov ni lahka stvar. Ugotovili pa smo in se je tudi dobro izkazalo, da so zelo priljubljeni krajši teksti in veseloigre, še posebno zato, ker z njimi nastopaš kjer koli, tudi na domačem borju in ob katerikoli priliki. Zato se bomo gotovo tudi v novi sezoni kaj takega gotovo naučili in prikazali. S tem v zvezi bi prosili vse Števerjance in vse tiste, ki berejo naš Vestnik, če so kdaj igrali, brali, gledali, da nam posredujejo naslove ali tekste, ki bi bili zanimivi za našo dejavnost. Prepričani smo, da se kaj takega da dobiti. Zelo bi bil zanimiv material, ki ima kaj skupnega z našo vasjo, ljudmi, navadami in drugimi aspekti vaškega življenja. Vsem bomo prav iz srca hvaležni za pomoč ali katerikoli nasvet, da pridemo do takega, za nas, zelo važnega materiala. Morda pa je kdo, ki je tudi pripravljen kaj takega napisati. Tak tekst bi bil gotovo najbolj zanimiv. Seveda je treba pri tem upoštevati število igralcev, kulise in ostale rekvizite. Pogovarjali smo se in debatirali, da bi lahko tudi v narečju kaj igrali, toda tu postane velik problem, če gostuje izven Goriške. Gotovo bi pa tak tekst imel na domačem odru velik uspeh.

KLEMEN

PREMIERA NOVE KRIMINALKE

Zadnja uprizoritev dramske družine F. B. Sedej je kriminalka igra angleške avtorice Agathe Christie Deset zamorčkov v prevodu Jožeta Vonzja, ki jo je novi režijski vodja Sergej Ferrari, izkušeni gledališki in filmski igralec, nekoliko priredil in prekrstil v Zločini na otoku. Premiera je bila 6. aprila letos, ponovitev pa v nedeljo 7. Kriminalka se odvija v veliki skrivnostni hiši na samotnem otoku, in sicer v viharni noči in to v dveh dneh. Hiša ima neznanega gospodarja, v njej pa se zbere deset ljudi, ki se med seboj sploh ne poznajo. Vsak izmed njih je v svojem življenju bil neposredno ali posredno kriv za kak zločin. Te »skrite« grehe razkrije neki neznani glas, ki srhljivo razkrije vso resnico in vzbudi v vsakem igralcu nemir in strah. Povedati moramo, da so igralci znali ustvariti čudovito ozračje s pomočjo zvočnih in svetlobnih efektov, tako da se je občinstvo docela uživalo v kriminalko.

Poleg učinkovitih efektov pa moramo pohvaliti tudi vse igralce, ki so zelo samozvestno nastopili, nekateri od teh celo prvič! Med temi sta Martin Pintar v vlogi Rogerja in Ivan Komjanc v vlogi generala Mackenzija, ki sta občinstvo presenetila s svojim prepričljivim nastopom. Poleg njiju dveh pa so svoje gledališke sposobnosti dokazali tudi ostali člani dramske družine, in sicer Simon Komjanc, ki je odlično posebil sodnika Malgrava, Annamarija Škorjanc v vlogi Emilie Brent, Sara Miklus, ki se je preoblekla v Vero Clayton, Branko Terčič v vlogi doktorja Lewisa, Martin Komjanc, ki je prikazal policijskega agenta Williama Blora, Edi Lutman v vlogi Tonija Martona, Matej Pintar, ki je posebil kapetana Philippa Lombard in Liliana Terpin v vlogi kuharice Mary. Pri tem pa ne smemo pozabiti tistih, ki so za brezhiben potek kriminalke skrbeli za odrskimi zavesami. To so šepetalka Katja Dorni, tonski mojster in osvetljevalec Marko Lutman in kostumografinja Snežica Černic. Igralce pa moramo pohvaliti tudi zato, ker so sami poskrbeli za scenografijo.

Števerjanci smo si kriminalko ogledali v soboto, 6. in nedeljo, 7. aprila, sedaj pa vsi skupaj nestrpno čakamo še na ponovitve, ki bodo, upamo, čimprej. Kriminalko Zločini na otoku si je res vredno ogledati!

NASTOPI DRAMSKE DRUŽINE

Po kratkem premoru so člani dramske družine ponovno uprizorili enodejansko komedijo »Dobrodošli! Kdaj pojdete domu?«, in sicer v torek, 14. maja, na Vrhu sv. Mihaela. Najprej so se v dvorani Športno – Kulturnega centra Danica zvrstili gojenci vrhovske sekcije Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, ki so pod mentorstvom profesorjev Barbare Corbatto, Mitja Pernarčiča, Fabia Devetaka in Mateja Špacapana pokazali, kaj so se naučili v preteklem šolskem letu. Na odru je nastopil tudi Otroški zbor Vrh sv. Mihaela, ki je pod vodstvom Marje Feinig zapel nekaj slovenskih pesmi. Instrumentalno spremljavo za flavto, harmoniko, kitaro, triangel in činele je napisal mladi nadarjeni goriški skladatelj Patrick Quaggiato.

Po nastopu najmlajših so na oder stopili še člani števerjanske dramske družine, ki so navzočim skušali polepšati večer s kratko komedijo. Igralci so bili lepo sprejeti in so jih poslušalci nagradili z navdušenim ploskanjem ter s širokim smehom na ustih.

Po končani predstavi so domačini pogostili vse prisotne z izvrstno zakusko.

V soboto, 8. junija 2002, pa so se igralci podali v Solkan, kjer so članom Društva upokoencev popestrili večer z zgoraj omenjeno enodejanko. Tudi tukaj so bili mladi števerjanci lepo sprejeti.

OTROŠKA DRAMSKA SKUPINA

Mladi gledališki igralci so pod vodstvom Kristine Corsi v mesecu maju in juniju uprizorili kar dve igrici in sicer Otroška zadrega in Mojca Pokraculja.

Igrico Otroška zadrega so predstavili na praznik sv. Florijana in so jo poklonili predvsem mamicam, ki v mesecu maju praznujejo mamin dan. Igralci so bili Izabel, Štefanja, Tereza, Danjel, Gabrijel, Michele in Elija, ki so prikazali, kako vsak otrok na svoj način rad obdari mamo za njen praznik in mama je hvaležna za vsako darilo.

Lep je bil tudi zaključek, ko sta Štefanja in Elija zapela solo pesmico Mamica je kakor zarja, zraven pa se jima je pridružil še zborček ob klavirski spremljavi Martine Valentincič.

Za zaključek so mladi nadebudni igralci "speljali" na oder še eno igrico, in sicer koroško pravljico Mojca Pokraculja. Bil je petek, 31. maja na zadnji dan šmarnic, ko so nas Costanza, Alice, Nikol, Liza, Martina in Fabjan ter Izabel, Gabrijel, Danjel, Michele, Štefanja, Elija popeljali v pravljичni svet. Igrica je bila obarvana z lepimi kostumi in šminko, za katere je poskrbela ga. Snežica Leopoli, s scenografijo Markota Lutmana in z bogatim petjem, ki ga je vodila in spremljala na klavir Martina Hlede. Voditeljica Kristina se je odločila, da bodo igrico še ponovili, in tako je otroška dramska skupina gostovala še v osn. šoli v Kojskem in 12. junija v bolj oddaljenem špeterskem dvojezičnem vrtcu v Benečiji. Nastopa sta bila zelo uspešna in gostitelji zelo prijazni, kar je bilo za mlade igralce najlepše zadoščenje za trud, ki so ga vložili.

HADRIJANA CORSI

MLADINSKA MAŠA

Po skoraj dveletnem premoru je letos Mladinski krožek organiziral mladinsko mašo v števerjanski cerkvi in to v nedeljo 19. maja 2002. Mašo je oblikovala mladina, ki se je s kitarami, pesmijo in molitvijo hotela spomniti prijatelja Igorja Povšeta. Vestni kitaristi Mihael, Manuel, Nikolaj in Luka so tako spremljali tradicionalne skavtske pesmi: Glej na te darove, Ave Mariapoli, Čuj, Gospod, Daj mi roko moj brat idr. Ker pa je bil na ta dan praznik Binkošti, smo za uvod zapeli pesem S skupno pesmijo.

MARTINA HLEDE

POL STOLETJA PESMI

V nedeljo, 2. junija, se je ob 20. uri, zbralo v cerkvi sv. Florijana v Števerjanu precejšnje število domačinov in znancev. Vsem ljubiteljem nabožne zborovske glasbe se je predstavil damači mešani pevski zbor "F. B. Sedej" pod vodstvom Vladimirja Čadeža in ob orgelski spremljavi Valentine Pavio.

Petdesetletno neprekinjeno delovanje zbora pomeni za celotno števerjansko skupnost veliko. Pol stoletja je res dolga doba, v kateri se da zgraditi res kaj solidnega in organiziranega. Dovolj, da pomislimo prav na sam mešani zbor, ki je v svojem dolgoletnem obstoju dosegel marsikaj lepega. Danes šteje v svojih vrstah veliko mladih obrazov; pri zboru aktivno ter angažirano sodeluje prav eden izmed pobudnikov, temeljni kamen pevskega zagona naše vasi v takojšnjih povojnih letih. To je Herman Srebrnič, ki nosi v sebi neizmerno ljubezen do pesmi in jo na vse načine skuša posredovati mladim pevcem. Prijateljstvo in glasbena navdušenost sta pripomogli, da se je Herman leta 1949 začel ukvarjati z vodstvom števerjanskega cerkvenega pevskega zbora. Odlikovali sta ga potrpežljivost in vztrajnost predvsem pa globoko krščansko prepričanje. Pevske vaje so mu bile vedno poslanstvo in vir izrednega veselja. Vsi Števerjanci so mu hvaležni za njegovo nesebično požrtvovalnost. Njegova velika zasluga je, da je v vasi zbiral mladino in jo navduševal za cerkveno petje. Bil je prvi organist po vojni, ki je poleg cerkvenega začel učiti tudi narodno petje. Že leta 1952 je Herman skupaj s pevci postavil oder v Borovcih in tako je zbor nastopil s prvim samostojnim koncertom, v naslednjih letih se je skoro vsaka sezona zaključila s koncertom nabožnih, ljudskih in narodnih pesmi. Od tedaj je že minilo precej časa. In prav pesem, nabožni motivi, pretok starejših moči v mlajše, so želeli biti povezovalna nitka celotnega večera. Slednji pojmi razkrivajo za sabo bistven pomen in z enim skupnim členom si želijo združiti vseh petdeset let obstoja zbora vse do današnjih dni. Petje se je v Števerjanu, kot tudi drugod, pričelo in je ohranjalo svojo vrlino prav ob nedeljskih obredih na koru cerkva.

Program pesmi je zaobjel celotno cerkveno leto. Pevci so najprej izvedli Brucknejevo Mašo v C duru, kjer je solistični del zapel Nikolaj Pintar, sledile so adventna, božične, postne, velikonočne, ter Marijine pesmi. Zbor je svoj nastop zaključil s Mavovo Mati moja venec pletem, na besedilo Elizabete Kremžar, kjer se je solistično izkazal Vladimir Čadež. Večer je povezoval gledališki igralec PDG-ja Sergej Ferrari, ki je podal pridige Janeza Svetokriškega. Predsednik društva Mihael Corsi je orisal večplastno delovanje zbora in dolgo prehojeno pot. Zahvalil se je vsem pevcem, zborovodjem in tistim, ki so na katerikoli način pripomogli k rasti zbora. Posebno priznanje je izročil Hermanu Srebrniču, kateremu gre iskrena zahvala za ves vložen trud in veliko opravljeno delo. V imenu ZCPZ je ob visokem jubileju voščila Franka Žgavec, za ZSKP je prinesel pozdrav Damjan Paulin, nekaj toplih besed pa je izrekel še števerjanski župan Hadrijan Corsi.

V voščilo tej polstoletni vztrajnosti širitve pevske tradicije naj bo zboru in pevcem prav petje tista sila, ki jim da vedno novega zagona in ki jim odpira vrata v nove pevske razsežnosti.

ŠTEVERJAN ZASEDEL 3. MESTO

Števerjanci smo dejavni tudi na športnem področju: mnogo mladih se ukvarja z različnimi športnimi panogami, mnogi pa se z njim ukvarjajo bolj amatersko. V Števerjanu že nekaj let deluje ženska nogometna ekipa, ki se redno udeležuje poletnih zamejskih turnirjev. Tudi letos je ženska nogometna ekipa nastopila na turnirju v Gabrjah, ki se je odvijal 2. in 3. teden v juniju. Dekleta so se vesela podala na igrišče, dala vse od sebe, žal pa jim sreča ni bila mila: ekipa ni dosegla visokih rezultatov. Treba jih je pohvaliti za trud, ki so ga vložile in jih spodbuditi pri nadaljnjem delu. Pomembno pa je, da jih združuje veselje do športa in do sprostitve.

Poleg ženske ekipe pa je zelo dejavna tudi moška nogometna ekipa. Letos je na turnirju v Gabrjah dosegla kar dober rezultat, in sicer 3. mesto. Ekipo, ki igra poletne nogometne turnirje na Goriškem na zatavljenih igriščih in ploščadih, sestavljajo Marino Buzzinelli trener, Marjan Drufovka, Gerardo Falcicchia, Aleš Feri, Manuel Komic, Ivan in Patrick Komjanc, Nikolaj Pintar, Luca Sartori, Edi Skok in Giorgio Sotgia, katerega so navijačice prekrstile v Jurija. Vpisnino na turnir je finansirala kmetijska zadruga La buona terra.

Na turnirju v Gabrjah, ki se že vrsto let odvija v mesecu juniju so Števerjanci igrali v 2. skupini skupaj z ekipama iz Štandreža in Rupe – Peči. V prekvalifikacijski fazi so kljub nekaterim spodrslijajem in včasih nejasni viziji igre zmagali obe tekmi: proti Štandrežcem s 4:3, tri gole je zabil Sotgia in enega Komic; proti Rupencem pa z rezultatom 3:2. Tokrat je Sotgia zadel dva gola, Sartori pa enega. V polfinalu so kljub res dobri tekmi remizirali z 1:2 proti ekipi Sporting Club iz Gorice. Komičev zelo lep zadetek ni dosegel zaželenih rezultatov. Po vprašljivi enajstmetrovki v končni fazi tekme, ki jo je sodnik dodelil Goričanom, je izmučene Števerjance presenetil drugi zadetek. V finalu za tretje in četrto mesto so se Števerjanci izkazali in premagali Doberdobce z 2:1. Oba zadetka je zabil Komic. Velja pa tudi povedati, da je bil kot najboljši vratar letošnjega turnirja nagrajen prav član števerjanske ekipe, Marjan Drufovka.

Fantom čestitamo za zavidljiv uspeh. Obe ekipi čaka ponovno trud, saj se bosta v drugi polovici meseca julija pomerili v turnirju na ploščadi v Doberdobi. Uredništvo jima želi še obilo uspehov!

DELOVANJE OTROŠKEGA ZBORA

V pretekli sezoni je otroški zbor društva Sedej redno vadil vsako nedeljo po sveti maši v spodnjih prostorih osnovne šole A. Gradnik. Vaje so otroci popestrili s svojo iznajdljivostjo, tako da je vsako nedeljo ura petja takoj minila. Seveda pa so otroci tudi nekajkrat nastopili in pogumno odpeli svoj program.

V nedeljo, 14. aprila 2002, so mali pevci nastopili na 2. reviji Zlata grla, ki jo prireja Mladinski zbor Vrh sv. Mihaela. Nastop je letos obsegal revijalni in tekmovalni del; otroški zbor društva Sedej se je prijavil na revijalni del. Otroci so pod vodstvom Valentine Humar in ob klavirski spremljavi Eliane Humar pogumno in samozavestno zapeli dve pesmici. Prvo, Naokrog, je uglasbil Radovan Gobec in govori o razposajenih otrocih, ki se z bosimi nogami vrtijo naokrog. Druga, Kozje pilule (Gabrijel Kolbič) pa nam pripoveduje o kozi, ki se je prehladila. Zdravnik ji je predpisal pilule, sama pa ni vedela, kaj bi z njimi. Tako jih je skupaj z drugimi stvarmi dolgo kuhala in jih nazadnje popila. Ob koncu pesmice imamo še nauk: zdravlila ne smemo nepremišljeno jemati!

V pretekli sezoni pa so otroci nastopili tudi na reviji Una giornata per cantare assieme, ki jo prireja Italijansko združenje pevskih zborov USCI (Unione società corali italiane). V nedeljo, 12. maja, so se otroci skupaj s svojimi starši podali v Zagreb, kjer je bilo že veliko otrok. V nabito polnem avditoriju tamkajšnje osnovne šole so otroci lepo zapeli kar štiri pesmice. Svoj nastop so začeli s Habejevo Moniko, t.j. živahna deklica, ki se potika med grmovjem in se igra s svojo punčko. Čeprav bo šla jeseni v šolo, še ne ve, kaj so skrbi. Le mamico je vprašala, naj ji kupi torbo, zvezke in potrebne knjige. Da bi le za trenutek pozabili na šolo, pa so otroci zapeli pesem Počitniški oglas Naceta Duha. Otroci se veselijo konca pouka in tako so prodali šolske klopi, tablo, gobo in zvonec. Še najbolj pa so srečni, ker bodo pozabili na vse šolske skrbi in obveznosti. Sledila je V šolo Radovana Gobca; tudi v tej pesmi je govor o začetku pouka. Tokrat pa je glavni junak pevka Tamara, ki bo kmalu morala v šolo. Tamara se zelo veseli šole in komaj čaka, da ji bo mama kupila čevlje, očka pa torbo. V slednjo po postavila zvezke, v katere pa bo napisala črke. Kmalu se bo naučila abecedo, tako bo lahko prebrala tudi debele knjige. Nazadnje pa so otroci zapeli še Gobčevo Naokrog, tako da so svoj nastop zaključili že z mislijo na potepanje in igranje.

Tudi letos je bila sezona otroškega zbora kar razvejana. Veseli smo, da smo pri nedeljskih vajah videli nekaj novih mladih obrazov in upamo, da so se z nami zabavali in so se ob petju veselo sprostili. Seveda si sedaj vsi skupaj zaslužimo počitnice. Upamo pa, da se bomo v septembru spet vsi srečali in bomo še z novimi malimi pevci ter z nasmehom na ustih stopili v novo sezono.

ELIANA HUMAR

PRIMORSKA POJE

19. aprila 2002 se je mešani zbor F. B. Sedej udeležil pevske revije Primorska poje; tokrat je zbor nastopil v mestecu Izola na slovenski obali. Zbor je pod vodstvom Vladimirja Čadeža predstavil pet pesmi. Svoj nastop je začel s pesmijo Strunam, na besedilo Franceta Prešerna, ki jo je uglasbil Davorin Jenko, za mešani zbor pa predelala J. Močnik. Sledila ji je Vrabčeva Veter; besedilo te pa je napisal drugi slovenski znani in priljubljeni pesnik Srečko Kosovel. Nastop se je nadaljeval z Ravnikovo Ženjica, sledili pa sta ji Devova Stoji hartlec zahrajen in nemška narodna Is schon still uman See. Po dolgem aplavzu je zbor zapel še priljubljeno Gularja sem tjela jmiat. Po koncertu so se pevci vseh nastopajočih zborov zbrali še na družabnosti in tam zapeli skupaj še nekaj pesmi.

MARTINA VALENTINČIČ

SVETI IVAN

Na predvečer svetega Ivanu je na Sovenci zagorel kres in ob njem so se pozno v noč zadržali sosede in prijatelji od blizu in daleč. Ta navada je pri nas zašla nekoliko v pozabo kot tudi pletenje venca iz ivančic, ki je potem visel na vratih domačije, kot rožni venec. Pokojna Alenka, ki je zbiralala mladino ob sebi, je posredovala nekaterim dekletom to preprosto navado.

Želja, da bi pripravili kres, se je porodila Lučiji in sosede so idejo radi sprejeli: drva so znesli "po domače" z Leopolijske oslice, vsak je prinesel nekaj pijače in jedi in še Jan je zaigral na harmoniko, družba pa je zapela. Ta junijski topli večer bo tako ostal v spominu kot lep družabni večer. Mar ni lepo, da se ob takih priložnostih zberemo skupaj kot "v tistih časih"?

HADRIJANA CORSI

PRAZNOVANJE OB VAŠKEM ZAVETNIKU

Na predvečer farnega zavetnika sv. Florijana, t.j. 3. maja, smo se Števerjanci sproščeno nasmejali. Na odru Sedejevega doma sta izkušena igralka dramskega odseka PD Štandrež Majda Zavavlav in Božidar Tabaj uprizorila dve enodejanki. Prva, Tata vse ve, govori o zmedenem očetu, ki naj bi predstavljal avtoriteto družine, a v bistvu ne pozna niti najenostavnejših osebnih podatkov svojega otroka. Druga, Človek brez smeha, pa nam prikaže prizor priletnega moškega, ki gre k psihologinji, da bi se lahko spet nasmejal, a mu to na koncu tudi uspe.

V nedeljo, 5. maja 2002, pa smo se Števerjanci zbrali med Borovci, kjer smo skupaj pokramljali ob prazniku vaškega zavetnika sv. Florjana. Lepo vreme in dobra družba sta pripomogla, da je tradicionalni piknik lepo potekal. Sproščeno vzdruže so še bolj razveselili števerjanski muzikantje Robi, Aleš, Jan in Mihael, ki so na mandolino, harmoniko in kitaro zaigrali nekaj priljubljenih pesmi. Popoldan so popestrili otroci z lepo igrico, o kateri bomo kaj več povedali v naslednjem prispevku.

NAJ NAJ NAJ ... NAJVIŠJI!!!

Domače društvo se je prijavilo na natečaj Naj naj naj ... goriški mlaj na pobudo jeremitske skupnosti, ki je v sodelovanju s Primorskim dnevnikom, Primorskimi novicami, televizijo Vitel, MIP-om in Goriškim muzejem priredila natečaj in nagradila »naj mlaje«. Ocenjevalno komisijo so sestavljali etnolog Andrej Malnič s kromberskega muzeja, slikar Pavel Medvešek, fotografa Zdenko Vogrič in Rafael Podobnik ter arhitekt Artur Bresciani. Komisija je 28 prijavljenih mlajev iz raznih krajev širše Goriške pregledala in v soboto, 11. maja, na Makučevi domačiji na Jeremitišču podelila nagrade. Za najlepšega so proglasili tradicionalni mlaj, ki so ga dvignili v Šempasu, za najvišjega pa števerjanskega, ki stoji na placu pred cerkvijo; s svojimi šestindvajsetimi metri je prekosil vipavskega za le 6 cm. Bralci Primorskega dnevnika in Primorskih novic pa so imeli možnost glasovati svoj najljubši mlaj. S 85 glasovi je nagrado prejel mlaj iz Sela. Posebno sladko nagrado so prejeli otroci osnovnih šol s Plešivega in Renč, ki so postavili primerno velik, a zelo lep mlaj.

STARE NAVADE POSTAVLJANJA MLAJEV

Tradicija postavljanja mlajev je zelo stara. V Števerjanu je bil mlaj некоč simbol tistih mladih fantov, ki so morali na nabor (t.i. »višta«). Po tradiciji so se vaški fantje zbrali 30. aprila zvečer, šli v gozd in izbrali primerno visoko drevo – t.i. mlaj, ki je bil navadno hrast. Kot dodatek so nanj pristavili še lep beli list. Ker v povojnem času ni bilo še na razpolago traktorjev, so fantje prinesli mlaj na kraj postavitve kar na ramenih. Tudi motorke ni bilo, tako da so v gozdu mlaj odžagali kar na roke. Seveda pa je bilo treba izkopati globoko jamo in nazadnje so še vzdignili mlaj. Do leta 1964 so fantje postavljali mlaje po zaselkih, npr. na Bukovju, Kržišču, Britofu, v Ščednem itd. Do takrat ni bilo navade, da bi vsi skupaj postavili en sam mlaj v vasi. Mlaj je imel navadno tudi lovorov venec, na katerega so fantje obesili polne ali prazne steklenice vina. Najbolj pogumni fantje so se celo splezali do vrha in do konca izpili vino iz polnih steklenic.

Tako je bilo v vasi postavljenih kar nekaj velikih mlajev; z njimi so se fantje ukvarjali do približno druge ure jutraj. Nato pa so se spet podali v gozd in nabrali velike veje belega lista, hrasta ali bezga in jih postavili na dimnike tistih hiš, v katerih so živel dekleta, ki so bila fantom všeč. Seveda pa imajo zgoraj omenjene veje tudi svoj pomen. Če je fant nekemu dekletu postavil vejo belega lista, je pomenilo, da je bila punca lepa in poštena. Hrastova veja je označevala trdo dekle, ki ni bilo preveč naklonjeno vaškim fantom. Bezgovja veja pa je pomenila, da je dekle rado letelo naokrog, še posebno pa je bilo naklonjeno fantom iz sosednjih vasi. Tako so jo imeli za norca in ji pravili »scauenca«. Fantje so pri postavljanju vej na dimnike morali biti zelo pazljivi: vse so skušali opraviti v čim manjšem hrupu, tako da bi se oče izbrane punce ne zbudil, saj bi drugače morali z repom med nogami takoj domov. Žene pa so komaj čakale prvo jutranjo mašo na dan 1. maja. Ko so se odpravljale v cerkev, so pazljivo opazovale, katere veje so fantje postavili na dimnike domačij. Glede na vejo, ki so jo postavili fantje dekletom, so žene rade »kvantale« po vasi, kakšna je ena ali druga punca. Poleg povedanega pa so vaški fantje bili tudi pozorni na konkurenco: tudi fantje iz drugih vasi so si skušali prikupiti števerjanska dekleta, tako da so postavljali lepe veje na dimnike zaželenih punc. Pogumni Števerjanci pa so se jim maščevali in odstranili »tuje« veje iz domačih dimnikov.

Rad pa bi povedal še dve zanimivi zgodbi, ki sta se pred 40 leti pripetili prav ob postavljanju mlajev. Leta 1963 so prišli v vas prvi traktorji. Da bi si olajšali delo, je eden od nas šel v gozd s traktorjem, da bi mlaj lažje pripeljal na kraj postavitve. Nekje v gozdu pa je bilo treba prekoračiti tudi leseni mostiček. Ko smo prišli do izbranega mlaja, je steklo vse kot po olju. Ko pa smo se vračali, se je ob preveliki teži traktorja in samega mlaja mostič podrl. Gospodar zemljišča, na katerem je stal most, je zahteval, da zgradimo novega. Tako smo se vsi skupaj opogumili in se naslednjo nedeljo zbrali. Šli smo v gozd in zgradili nov mostič, ki je bil še močnejši od prejšnjega.

Leta 1964 pa se je zgodilo naslednje: fantje smo se podali v gozd, da bi nabrali veje in bi jih postavili na dimnike naših deklet. Pri neki družini sta bili dve punci: zmenili smo se, da bomo postavili le eno, a zelo veliko vejo belega lista. Tako smo tudi naredili. Naslednji dan pa je v Števerjanu pihal močan veter in dimnik se je podrl zaradi prevelike teže. Oče teh dveh deklet je od tedaj prepovedal fantom dostop v hišo.

Počasi je tradicija postavljanja vej na dimnike tako zamrla. Če sedaj pomislim, je to res škoda. Zato upam, da bodo naši mladi fantje spet obudili to lepo staro navado.

DOMINIK HUMAR

KAKO JE BILO ŽIVETI TAKRAT?

Intervju z gospo Vero Ciglič

Smo v času med prvo svetovno. Večina števerjanskih družin je morala zapustiti lastno domačijo in oditi v daljne kraje, v begunstvo. Tako se je zgodilo tudi družini gospe Vere.

»Rodila sem se 1. novembra 1919 v Ljubljani, v begunstvu torej. Oče se je imenoval Anton, doma iz Brešča, bil je avstrijski vojak, mami pa je bilo ime Frančiška Lipic, doma iz Ščednega. V zakonu sta se jima rodila dve hčerki: Slavka, jaz in pa še sin Vladimir. Starša sta bila kolona in živela sta mirno ter preprosto življenje na starem domu v Brešču pod Poberajščem. Imela sta kos vinograda, malo vrta in nekaj živine. Ob izbruhu prve svetovne vojne sta z ostalimi domačini odšla v Ljubljano. Ko smo se vrnili v naš, skoraj do tal porušen, Števerjan smo od naše bajte našli pokonci le samo še štiri kamnite zidove in oče je za silo zabil skupaj leseno streho. Ob velikih neurjih smo stalno mašili luknje in jo prekrivali z večjimi in manjšimi deščicami. Starša sta garala od jutra do večera, da bi se mi otroci imeli dobro, saj sta nas imela zelo rada in pa tudi zato, da bi si sama lahko privoščila kaj več.«

Rekli ste, da ste se vrnili v rojstno vas. Počasi ste pričeli z obnovo doma in obdelavo rodovitne zemlje, ki je obrodila sadove, s katerimi ste se preživljali.

»V stari hiši je stala krušna peč, pri smo večkrat pekli kruh, nadalje je mati kuhala polento, župo požgano s kruhom, zelenjavne juhe. Jedli smo veliko sadja, saj smo ga imeli v izobilju. Preživljali smo se s tistim, kar smo skrbno in pazljivo pridelovali z lastnimi žulji in znojem. Ko je družina sedla za mizo k večerji, se je najprej do sitega najedel družinski gospodar, tata, in potem smo ostanke pobrali in pojedli ostali člani.«

Ali ste rodi hodili v šolo? Kateri predmet vam je najbolj ležal pri srcu in ste se ga radi učili?

»Opravila sem pet razredov osnovne šole. Nekaj časa smo hodili v stavbo, kjer stoji danes občinska hiša, potem pa v staro osnovno šolo v Britof. Vedno sem skrbela, da sem se naučila čim več in zato sem navdušeno sledila vsem predmetom. Najbolj rada pa sem študirala nemščino, popolnoma dobro sem obvladala branje in pisanje tega jezika, le govorica je malo šepala, saj nisem imela velikih možnosti vadbe. V šolo sem veselo zahajala, ker sem se prijetno znajdla v družbi prijateljev otrok in se z njimi igrala.«

Časi so bili težki. Pomanjkanja in uboštva je bilo precej. Malo časa ste sicer imeli na razpolago, da bi se lahko sprostili z vrstniki!

»Po končanem pouku sem odšla takoj domov, morala sem v brajdo. Ko nas je tata poklical smo morali z njim. Imeli smo šest in pol njiv zemlje, pri obdelavi smo se posluževali delavcev dninarjev in tako sem morala tudi kaj skuhati. Molzla sem krave, pospravljala po hiši, pomivala posodo... Ob suhem vremenu smo v dveh gnojili trtne sadike po vinogradih. Gnoj smo nosili s tragaljo, to je na dveh kolih položene deske in zgoraj zabita aluminijasta plošča. Ponavadi med tednom se nisem srečevala s prijateljicami in prijatelji, dobili smo se le sedmi dan, na dan nedelje, in se tako posvečali igri: tancali smo, igrali se v teden, skakali z lozo, preprosto smo se sprostili in zabavali.«

Kaj potem?

»Tridesetega leta smo odkupili hišo pri Cohovih na Križišču. Oče je obdeloval zemljo, ki smo jo imeli na več krajih števerjanskega griča. Mama mu je pri kmečkem delu rada pomagala. Imeli smo več debel sadja, razno povrtnino, ki smo jo nosili prodajat na tržnico v Gorico. V štali smo ravnali več krav mlekaric in dva prašiča, ki smo ju vsako leto zaklali.«

S čim ste se ukvarjali po končani osnovni šoli?

»Ostala sem doma. Dela na kmetiji ni primanjkovalo in mi je tudi ugajalo in rada sem pomagala staršema. Bila sem delavna, žela sem strme grive s srpom. Spretna sem bila pri nabiranju sadja in ga peš nosila po beli cesti na tržnico v Gorico. Potem sem prevažala dobrate z mulom, križanec med oslom in konjem, na lesenem vozu. Zaslužila sem si nekaj in si nabavila dvosedežni mopet Guzzi 500 s pristransko prikolicco in zatem Ape ter tako se udobneje vozila. Prostora sem imela še pa še in tako sem večkrat peljala tudi sosedovo sadje v mesto.«

Bi mi lahko povedali kak poseben pripetljaj?

»Nekega jutra sem se na vozu peljala proti tržnici v mesto. Lepo zloženo sočno sadje je stalo v velikih košarah. Kar naenkrat je zdrknilo težko železno kolo iz tirnice in v trenutku sem obtičala na tleh. Sosedove slive, a še najbolj moje, so bile vse potokčene. Na tržnici so me ta čas v skrbeh čakali, saj ponavadi sem redno in točno prihajala. Medtem sta mi dva fanta pomagala vtakniti kolo ter pohitela sem do odprtega placu. Precej sem zamudila in še sadje je bilo pač tako kakor je bilo. Zaradi tega mi ni preostalo drugega kot prodaja na drobno, a prodala sem ga ravno tako kar po pošteni ceni.«

Na kaj se najraje spominjate iz tistih let?

»Med sosedi smo si radi ob potrebi priskočili na pomoč in si pomagali.«

Mladi ste bili, polni življenja in dobre volje. Čvrsto ste zagrabili za delo, nikdar niste odnehali. S čim ste se pa veselili?

»V mladih letih sem uživala, ko sem prepevala. Pela sem drugi alt na koru vsako nedeljo. Takrat je orgljal pokojni Lojze Levpušček. Ugajale so mi božične pesmi, vadili in prepevali pa smo tudi ljudske in narodne.«

Gospa Vera mi je zapela s tankim glasom začetni odlomek pesmi Božji nam je rojen sin.

Pri dvaindvajsetem letu ste se omožili.

»Poročila sem se 25. julija 1942 s Cirilom Klanjščkom iz Rovesce. Tisti dan je sijalo sonce. Po mašnem obredu naju je odpeljal Slavko Štekar na krajsi izlet na Ajševico, a takrat se nam je zdelo, da gremo v Ameriko. Nekaj časa sva živela na mojem domu na Križišču, zatem sva se preselila na njegov v Rovesco. V zakonu so se nama rodila sinova Vladimir in Ivan ter hčerka Adriana. Ciril je bil kmet in jaz sem mu voljino stala ob strani.«

Mislím, da ste se že od mladih let poznala.

»Tako. On je bil dve leti starejši in videvala sva se na vasi in v šoli.«

Kakšen spomin nosite v sebi o drugi svetovni vojni?

»Tisti čas se mi ni pripetilo nič kaj groznega. Res je, da je bilo ozračje v vasi precej napeto, a smo preživeli tudi to. Spomnim se dneva, ko so vdrlí Nemci v klet. Prišli so po vino, plačali so ga po zelo nizki ceni in na skrivaj so mi pobrali dvajset kosov mila v kleti, ki sem jih par dni prej kupila v trgovini. Pritožila sem se komandantu, a on mi je kar po nemško odgovoril in se zlagal: Mein soldaten hat zwanzig seife nicht genommen; da njegovi ga niso pobrali. Nadalje sem molčala, sicer bi tvegala preveč. Odšli so.«

Verin mož Ciril je padel z latnika, se hudo poškodoval in podlegel poškodbam v videmski bolnišnici leta 1972. Leta 1984 je gospo Vero zadela možganska kap. Po dolgem okrevanju se je stanje kar izboljšalo. Ponovno je dobesedno zaživel.

»Veliko sem pletla, od nogavic, majic do kap ter štikala razne okraske. Imela sem svoj vrt, kjer sem sejala in sadila od vsega, od zelenjave pa do cvetic. Pekla sem tudi veliko sladkarij.«

Sedem let nazaj je gospa Vera padla v kopalnici in od takrat dalje je priklenjena na postelji. Zarjo skrbi sin Ivan. Težko govori, a rada me je sprejela, da sem se z njo pogovoril. Za to sem ji iz srca hvaležen in ji želim čim več lepih trenutkov v sredi svojih domačih.

»Korajžna sem in pozitivno gledam v bodočnost.«

MARIAN DRUFOVKA

ZANIMIVOSTI IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Gospa Ivica Maraž nam je v lanskim 3. številki Števerjanskega vestnika v prispevku Pripoved o svoji mladosti razkrila del svoje preteklosti in obenem del vaške zgodovine. Za to smo ji vsi hvaležni. Cilj našega glasila je, da objavimo čimvečje število informacij, da bi čim bolj podrobno in popolno spoznali naše korenine in vaško zgodovino. Uredništvo je v dopolnilo tistemu prispevku dobilo, s prošnjo za objavo, še naslednji odstavek:

Nahajamo se v času nacističnega režima med drugo svetovno vojno.

Zgodaj zjutraj so nas Nemci pobrali po hišah. V Kakencah tri punce. Kolona z Nemci in nami je prišla do Formentinijeve hiše. Tam smo slišali streljanje v Gornjem Ušju. Vemo, da se je skupina, ki je bila zajeta na Bukovju, za časa streljanja nahajala na dvorišču pri Pavletu v Ušju. Iz te skupine je eno dekle pobegnilo in se skrililo za neki grm in srečno ušlo. Nas so Nemci peljali čez kraj Hrib, kjer smo videli, da so gorele hiše. Od tam so nas peljali v Snežatno. Na kolovozu za Kojsko smo dohiteli skupino moških, ki so nosili Nemcem orožje. Med temi so bili tudi drugi vaščani. Nemci so nas dekleta pustili na trgu v Kojskem. Me se nismo mogle nikamor zateči, ker so bili Nemci okoli nas. Proti večeru so nas naložili na kamion z dekleti iz zapadnih Brd in nas peljali v goriške zapore. Z gospo Ivico Maraž in Vilmo iz Ščednega se nismo nikoli srečale. Ko so nas Nemci odpeljali, so se naši domači takoj povezali z g. prof. Matildo Komjanc in z baronico Tacco ter z društvom vojnih sirot.

Ko smo bile na velikem hodniku v zaporu, se je približal bivši uradnik občine Kojsko in nam povedal, da nam ne more nič pomagati, ker ni komandanta zopora in še dodal, da Nemci pripravljajo odhod zapornikov iz cele pokrajine na delo v Nemčijo. Uradnik je še dodal, naj gremo med zadnjimi, ki so jih klicali v pisarno. Tedaj se nam je pridružila še Klara Terčič.

V pisarni je bil neki uradnik, tolmačica in uradnik z občine Kojsko. Medtem, ko je uradnik začel pisati naše podatke, je prišel v pisarno starejši mož, nemški oficir, komandant zopora. Le-ta se je začel pogovarjati z uradnikom iz Kojskega. Tolmačila je g. Frida. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut, nakar so nas izpustili. Še danes ne vemo po čigavi zaslugi je bila prošnja naših svojcev uslišana. Gotovi sva, da stikov z nemškimi oficirji nisva imeli. Naj ne pozabimo, da so se poleg naju dveh vrnili domov tudi drugi vaščani, ki jim je bila sreča mila.

EMA PLANIŠČEK
MARIJA KLANIŠČEK

Iz naše bližnje preteklosti...

MOJ PRVI OTROŠKI SVET

Moj prvi otroški svet je povezan z leseno bajto, na zeleni vzpetini kjer smo stanovali, med pokrajinsko cesto, ki je povezovala Brda z mestom Gorico in kolovozno potjo, ki se je vzpenjala k cerkvi v Britofu. Pod cesto so se bohotali naši vinogradi in senožeti z različnim sadnim drevjem, največ češenj in fig. Pod senožeti se je razprostiral do potoka Slatovnik velik kostanjev gozd, ki nas je vsako jesen obogatil s pristnim zlahtnim kostanjem, ki smo mu rekli »maron«; to so bila cepljena drevesa. V gozdu je bilo tudi nekaj necepljenih dreves, ki so rodila drobnejši kostanj, ki nam je služil za krmljenje prašičev za zakol. Poleg kostanjevih dreves je raslo lepo število akacij, ki so dajale les, količke za trte; okleške in »treske« smo porabili za kurivo. Stari oče je s teslico špičil debelejške kole, da so vzdrževali dve vrsti železne žice, kamor se je z bekovimi vejicami, šibami, privezovalo trtne mladike. Taka je bila »naša« domačija v Logu, moj prvi otroški svet, kjer sem se rodila in preživela svoje srečno otroštvo v krogu starega očeta in mame. Od pomladi do jeseni je bilo na kmetiji veliko dela; mama in stari oče sta vstajala že ob zori in delala: oče v vinogradu, mama pa v sadovnjaku pri obiranju sadja. Opoldne do enih treh sta šla k počitku. Jaz sem takrat pregledovala in raziskovala področje. Najprej sem zaznala že prve češnje, prvence, ki so komaj se rdečile. Potem pa iskanje zrelih jagod, »smukvic«, ki so ponavadi rastle in dozorevale v zatišju pod kako grivo ali pa v grobljah izven senožeti, vedno na sončnem kraju, kjer so se rade sončile kače: največ belouške in črnic. Na takšnih pohodih me je vedno spremljal domači srednje velik pes s skodrano, rjavo dlako, ki smo mu dali lepo slovensko ime Koder. Kako gotovo sem stopala po precej visoki travi v družbi tega psa, ki je vedno stopal pred menoj in prepočil marsikatero kačo. Ko je začelo zoreti grozdje sem take raziskovalne pohode začela opravljati v vinogradu, v največji pripeki, ko sta stari oče in mama počivala.

V tisti dobi niso bili vinogradi posejani z enovrstnim grozdom, pač pa z raznovrstnim. Poleg grganje in rebule, so gojili še rožnato kraljevino, malvazijo, glero, tržarko, francosko mesnato glero. Najprej je dozorel rožnati hutedelj. Otroci nismo smeli jesti grozdja; na skrivaj smo »pikali« zrele jagode. Ob bližajoči se trgatvi, je takratni baronični oskrbnik, flegar Franc Terpin, zelo plemenit mož, nadzoroval vinograde z dozorevajočim grozdom. Pa je ta flegar rekel staremu očetu naj zapre kokoši, ker je opazil popikane jagode na hutedeljnu, ker mu bo lahko baronica dala »slovo«. Stari oče je dobro vedel katera »kokoš« je opikala zrelo grozdje. Sledila je lekcija s šibo po golih nogah, z obljubo, da bom zrelo grozdje pustila »pri miru«.

Tedensko smo šoloobvezni otroci hodili k slovenskemu verouku v mračno zakristijo. Ko je g. katehet pri veroučni uri obravnaval peto božjo zapoved »ne kradi« smo sicer živahni otroci, skoro vsi iz kolonskih družin, utihnili. Mladi župnik nam je videl v dušo, kaj nas teži. Na lep, umirjen način, nam je razložil kaj je kraja in kaj je potreba po hrani, s prispodobno iz Jezusovih časov, ko so učenci, ki so hodili z njim po Sveti deželi, lačni utrgali šop klasja, ga zmehčali in pojedli ter si tako utešili lačne želodce. Odslej, če sem bila lačna, sem se zatekla v sredino plante k trti z zrelim grozdom in se nazobala sladkih jagod. S polnim želodcem in mirno vestjo sem tako doživljala srečno otroštvo na domačiji v Logu, ki ni bila »naša« pač pa last baronice iz Dvora.

ADA GABROVEC

Č E R I E Š N J E

*Že rdač an že storjen je vaš sladki sad,
po Brdih se vozi zelena pomlad.*

*Ankrat o, čeriešnje pri vsi vaši slavi
nosili so vas, joj, u češtelcah na glavi
u Goricu, u Čedad an še dol u Krmin
kduò gladu je meju, kduò gladu kurfin?*

Tako nam poje v svoji pesmi Čeriešnje, naš briški pesnik Ludvik Zorzut domačin iz Medane.

Poleg trgatve in naših vinorodnih krajih, je bilo obiranje in prodaja češenj, najlepši čas pri nas na kmetijah v Brdih. Jaz sama sem globoko doživljala to obdobje, to dejavnost, ki je bilo res, tudi lepo doživetje.

Bili smo koloni baronice iz Dvora, na lepo obdelani kmetiji, ki smo ji pravili v Logu.

Na senožetih pod vinogradi, so rasla velikanska češnjeva drevesa: od prvinc – Mižguljk, preko Vipavk, Dujak, Kozank, Čufaric in Drobnic. Stari oče je nasadil še mlada drevesa nove vrste češenj: Šempeterk, Pontevk in Tarčink. Prve češnje Mižguljke so začele zoreti že prve dni maja. Za shod Sv. Florijana, 4. maja, so kmetje, ki so imeli take vrste češenj, prinesli prve češnje v farovž, da so jih duhovniki imeli pri kosilu. Češnje so zorele ves maj in še mesec junij. Konec junija se je obiralo še zadnje Tarčinke in Petrovke. To je bilo takrat razgibano življenje v Brdih! Obiranje, prebiranje, nakladanje in prodaja češenj je bilo žensko delo. Moški so ta čas škropili trte, kosili travo in spravljali seno. Zjutraj se je vstajalo že ob zori, spat se je šlo zelo pozno tudi opolnoči. Ženske smo pozno v noč prebirale češnje in jih nakladale v pletene jerbace, kaštele, jih pokrile z velikimi belimi in pisanimi prti in jih s pomočjo noža ali ročaja vilic, zagozdili v jerbacove robove. V tako pleteno posodo je šlo od 30 do 35 kg češenj. Tako naložene jerbace smo nosile na glavi. Da nas ni tiščalo v glavo smo se poslužile svitka. Svitek je bila stara nogavica natlačena z volno ali kurjim puhom in opletena z raznobarnimi trakovi. Svitek je imel na sredi luknjo. Naše vaške poti so zaživele že takoj po četrtri uri zjutraj. Ženske, skoro same mlade, so pešale z bremenom na glavi na tržnico v Gorico. Pred tržnico, se je za vsako posodo plačalo vstopnino. Kdor je imel več polnih posod, je dal vozniku na voz. S Sovence je bil tak voznik Pepe Maraž – Blaščev. Imel je velik voz z lesenim skalirjem, na katerega je lahko spravil do 30 kaštel. V ta voz je bila vprežena velika in lepo rejena kobila svetlorjave barve. Voznik Pepe je zelo lepo ravnal s to pridno živaljo. Točno ob šesti uri zjutraj so v Gorici odprli tržnico in spustili noter kupce. Prebrano in lepo naloženo blago se je takoj prodalo. V Gorici je bilo takrat nekaj večjih kupcev, ki so kupovali češnje za izvoz v Avstrijo, Nemčijo, Češkoslovaško. Med njimi tudi Komjančevi in Humarjevi. V teh skladiščih so dobile delo domače delavke, največ Števerjanke, ki so sadje prebirale, nakladale v zaboje in ga z ročnimi vozički dovažale na železniško postajo v posebne tovarne vagoni. Danes, te tako razgibane dejavnosti ni več. Češnjeve nasade so spodrinile trte. Še je nekaj češenj nove vrste, ki so debelejšje in se lažje prodajo. Stara košata drevesa Vipavk, Dujak, Kozank, Čufaric in Drobnic so pomrla in šla v pozabo. O njih bo pisala samo še krajevna števerjanska zgodovina.

ADA GABROVEC

OBČINSKE VESTI

Občinsko upravo čaka veliko nujnih del, nekatera so še v fazi projektiranja, druga bodo šele oddana na javni dražbi, nekaj pa jih je že bilo oddanih.

Najnужnejše je saniranje plazu v Rovesci; stroški nihajo med 125.000 in 150.000 evrov. Nato čaka ureditev ceste na Valerišču proti Gradiščuti, za katero bo potrebnih od 80.000 do 100.000 evrov, ureditev plazov na Križišču, na Sovenci, v Dragi, kjer so že zagotovljena finančna sredstva.

Ureditev plazu na Grdinci, kjer je v začetni fazi zgledalo, da bo zadostovalo približno 130.000 evrov, se je izkazal veliko večji problem, kot pa je zgledal. Opravljena bo raziskava celotnega zemljišča, na osnovi katerega bo izdelan načrt.

Za posodobitev obstoječe javne razsvetljave so že zagotovljena finančna sredstva in dela so skoraj v izvršni fazi.

Vprašanje zase je vodovod, ki bi ga bilo treba začeti popolnoma na novo obnoviti, za kar bi takoj potrebovali kakih 2.500.000 evrov, na žalost pa jih ni. Kljub temu, da se je zaključna in dokončna faza dograditve števerjanskega vodovoda zaključila le leta 1997, obstaja še vedno pereč problem krpanja cevi. Občinska uprava bo skupaj s podjetjem AMI in finančno pomočjo Gorske skupnosti na novo uredila en del vodovodne mreže, in to od pod Teje do Valerišča.

Potreb in zahtev je ogromno, po drugi strani je vedno manj denarnih sredstev na razpolago za njihovo urejevanje, ki vsakodnevno pestijo občinsko upravo. Ena obveza od tolikih je npr. ta, da bi čim prej speljali do konca preureditev stare osnovne šole v Britofu.

*Župnijski pastoralni svet
Števerjan*

VABI

*na zlato mašo gospoda župnika Antona Lazarja,
ki bo v nedeljo, 14. julija, ob 10.30
v števerjanski farni cerkvi.*

Po končanem obredu sledi družabnost v Borovcih.

Iz Briškega časnika...

PRAZNIK ČEŠENJ 2002

Letošnji praznik češenj, ki se je odvijal od 1. junija do 16. junija, si bomo Brici še kako zapomnili. V petintridesetih letih praznika, se še ni zgodilo, da bi ga kar tako, tik pred zdajci prestavili na teden kasneje. Seveda to ne bi bilo tako kisló, če bi vremenska napoved res držala, in bi celi Sloveniji jasno in glasno povedali o spremembah.

Vendar poglejmo še svetlo stran praznika. Ni res, da so Brda zapustili samo razočarani in žalostni gostje. Bilo je veliko tistih- mogoče so imeli srečo in naleteli na prave gostoljubce , ki so naše griče zapustili v lepem spominu, polni novih spoznanj o češnjah, kako se jih obira, o vinu in o hrani. Tukaj so pomembni prav kmečki turizmi, Vinska klet Goriška brda, ki je v dneh praznika vodila goste po kleti brezplačno, pa še vsi domačini, saj konec koncev, Praznik češenj je praznik vseh Brik in Bricev .

O prazniku se je govorilo več kot dva tedna, češnje smo prodali, povorka je odlično uspela, čeprav samo z osmimi vozovi. Program je bil pester in bogat, saj se je dogajalo od 1. junija, ko smo dobili novo češnjevo lepoticó pa vse do sobotnega koncerta za mlade- mimogrede, predskupina je bila iz Brd. Med tednom so ustvarjali otroci, poslušali podjetniki, praznovali slavljenci glasbe po željah, peli primorski pevski zbori, prikolesarili maratonce, prehodili in pretekli briške griče, igrali nogomet in videli gole .

V nedeljo, dan praznika, so obiskovalci, ki jih kljub neznosni vročini, ni bilo malo , lahko videli sprevoz vozov v katerem so sodelovali tudi učenci Osnovne šole Dobrovo, domači pihalni orkester in sijoče mažoretke.

V nasprotju s prejšnjimi leti, je bilo letos kar nekaj novosti. Prireditve se je v celoti preselila v Štalone in tako omogočila lažji dostop in manj prometnih ovir, na samem prireditvenem prostoru pa je bila novost predstavitev stare briške domačije in vsega kar je spadalo zraven.

Tudi letos so pri organiziranju Praznika češenj poleg glavnih organizatorjev sodelovali Kmečke žene, Darinka Sirk, Joško Zamar, Vesna Filej, Briška domačija iz Višnjevika, vasi Šmartno, Vedrijan, Kojško, Cerovó, Brdice pri Neblem in Biljana, ki so se pozitivno odzvali za izdelavo vozov.

JUBILEJNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA

V nedeljo, 21. aprila so v Kulturnem domu na Humu praznovali naši sosedje v Brdih. Slavljencec je bil Pihalni orkester Goriška brda, ki je priredil jubilejni koncert ob praznovanju 30. obletnice igranja. Sicer ima godbeništvó v Brdih 150. letno tradicijo, saj segajo po pričevanjih, prvi zametki še v čas Francozov, ko je bila ustanovljena godba v Kojškem, kasneje pa v Biljani. Vztajali so tudi pod fašističnim režimom; po vojni pa se je delovanje prenehalo. Bil je maj v letu 1972, ko je ponovno zaigral pihalni orkester in od takrat opravlja svoje kulturno poslanstvo, ki ga prenaša iz roda v rod že 30 let.

Na koncertnem večeru so se predstavili z različnimi skladbami , od slovenskih avtorjev pa do zabavnih kot je The pink panther. Dirigent ansambla je prof. Ivan Marinič, ki je na večeru prejel Galusovo priznanje, kot tudi drugi zasluženi godci, med katerimi naš prijatelj Marko Korenjak, ki igra na trobento.

Jubilantom Pihalnega orkestra Goriška brda čestitamo tudi mi iz Števerjana in jim želimo še veliko veselja in uspehov pri igranju.

HADRIJANA CORSI

OSNOVNOŠOLCI PIŠEJO:

BABICA IN VODA

Babica je nesla vedro vode. Vedro je bilo staro in preluknjano. Voda je odtekala iz vedra na zemljo. Babica pa je bila vesela, ker je lažje nosila. Ko se je vrnila, je postavila vedro na tla, a vode nikjer.

MARKO MAREGA, 1. razred

PALČKI IN ZDRAVILNI NAPITKI

V deželi Čiribuji živijo palčki. Vsako jutro se odpravijo v goščavo. Nabirajo zelišča in jagode. Glavni palček zdravilec dela čaje in napitke. Pred zimo si palčki ~~operejo~~ operejo koše in se odpeljejo v mesto.

V mestu so palčki prodali zelišča in zdravilne napitke. Ubogi ženici je palček zdravilec dal zdravilo zastoj. Palčki so šli v trgovino in kupili: krompir, solato, korenje, čebulo, jabolka, sir, pršut in kruh. Zvečer so se vrnili domov trudni.

LUKA FIORELLI, 2. razred

MAVRICA SE PREDSTAVI

Mavrica se predstavi oblaku rekoč, da je miss narave. Njen oče je sonce njena mama je dež. Rodila se je po toči iz objema sončnih žarkov in kapljic dežja. Oblak ji ugaja, ker jo občuduje. Toda oblaku se mudi, ker mora odleteti za obzorje. To je obzorje, ki je tista tenka črta na meji zemlje in neba kjer se pogled konča. Mavrico pa to sploh ne zanima, ker misli samo na lastne barve. Mavrica je užaljena, ker jo oblak zapušča. Poslovi se tako, da zapoje pesem.

DANIJELE HLEDE, 2. razred

RADIJSKA ODDAJA NA ŠOLI – RADIO OGNJIŠČE

Danes smo na šoli imeli radijsko oddajo. Nastopali so: Nikol Dorni in Sabina Grahek. Gostje pa so bili Stefania Beretta, Elija Mužič in Andrej Brešan. Na začetku je Nikol Dorni spraševala če mi gostje vemo kaj o Francetu Prešernu. Andrej je povedal, da je bil največji slovenski pesnik in da je zelo rad pisal poezije. Elija je povedal, da je imel rad otroke in da jim je podaril suhe fige. Stefania pa je povedala, da je bil zelo zaljubljen v Julijo in da je bil nesrečen v ljubezni. Nato nas je Nikol spraševala, če vemo kakšen naslov poezij, ki jih je napisal France Prešeren. Andrej je povedal »Zdravljico«, Elija je povedal »Sonetje nesreče« in Stefania pa »Kam«. Kot blisk je prišla Sabina Grahek v studio »RADIO OGNJIŠČE«. Sabina Grahek nas je vprašala, če znamo zapeti »Zdravljico«. Stefania, Elija in Andrej so zapeli prvo kitico »Zdravljice«. Medtem ko so gostje peli, sta Gabrijel in Fabjan istočasno snemala in slikala. Ko so Stefania, Elija in Andrej končali peti, je Sabina predstavila novo knjigo »Poezije« o Francetu Prešernu. Pozdravili so nas z velikim pozdravom. Tako so preživeli Prešernovo oddajo »radio Ognjišče«. Če želite pisati Ognjišče preko interneta, lahko pošljete svoje dopisa na naslednji naslov: www.radioognjisce.si ali telefonsko številko 003-555991.

ELIJA MUŽIČ, 4. razred

PA ŠE NEKAJ MISLI...

Ko sem sama v hiši, mislim, da je en strahec v moji sobi. Takrat se ustrašim. Kadar sem v skupini sem vesela. Tudi s prijatelji sem zadovoljna, ker so vsi vesele narave. Včasih se tudi užalimo, toda potem se ponovno spoprijateljimo.

ISABEL KLANJŠČEK, 4. razred

Zame je ljubezen to, kar ljubiš in mu želiš dobro. Ljubezen ni samo zaljubljenost, to je samo majhen del prave resnične ljubezni. Moramo verovati, ljubiti in zaupati tistim ljudem, ki so nam blizu v slabih časih, toda tudi v ostale.

STEFANIA BERETTA, 5. razred

TINKO

Nekoč je živel Tinko v Števerjanu blizu cerkve. Tinko je bil majhen medvedek, sramežljiv, debel, vedno lačen in zelo simpatičen. Vsi so ga imeli radi in za otroke je bil njihova najljubša družba. Vsi so ga venomer iskali. »Tinko, Tinko, kje si?« je odmevalo po Števerjanu.

Nekega dne se je izgubil. Otroci so ga iskali povsod, dan in noč, klicali, a vse zaman. Popolnoma je izginil, o njem ni bilo ne duha ne sluha. Po enotedenskem napornem, a brezuspešnem iskanju, so zaustavili rešilno akcijo. Skoraj bi že obupali, če ne bi nekega dne, gozdar Binko po naključju zagledal Tinkovo čepico v grmovju. Nemudoma je krenil v vas k otrokom in jih obvestil o zadnji novosti. Vsi so odhiteli na kraj najdbe in se tam sestali. Binko je določil, da se bodo razdelili v tri skupine. Vsak si je določil svojo pot, vzeli so vse potrebno: svetilke, hrano, vodo, odeje, šotore, saj so mislili bivakirati zunaj, dokler bi ga ne našli. V primeru, da bi skupina naletela na Tinka, so se domenili, da bodo spustili raketo v zrak in za tem se bodo vsi zbrali pri stari lipi. Binko je vodil prvo skupino. Odločili so se, da bodo krenili, ko se bo zvečerilo. Pod gradom so postavili šotore. Ponoči niso mogli takoj zaspiti, ker so bili preveč vznemirjeni. Slišalo se je oglaševanje nočnih ptic in malo so se jih bali. Binko je stražil. Kar naenkrat je zagledal senco, ki je hodila proti gradu. Takoj je ugasnil vse luči in predramil prijatelje. »Pozor, pozor, nekdo prihaja!« Skrili so se za razvalinami in opazovali, kaj se dogaja in kdo se približuje. Približevala sta se dva črnuha, oblečena sta bila v črno, na glavi sta imela črno svetlobo. Na suknjiču je imel en možakar pripeto Tinkovo sponko. Ko jo je Binko zagledal, je vzkliknil: »Glejte, glejte, ali ni to Tinkova sponka? Torej onadva vesta, kje je Tinko! Sledimo jima!« Binko ni vedel, kam se je zabredel. To je bila prava roparska tolpa. Imeli so njihovo podzemeljsko tajno skrivališče pod gradom. Njihovo najmočnejše orožje je bil energetska žoga. Kogar je zadela, ta je za tri minute okamenel. Binko in prijatelji so postajali iz trenutka v trenutek bolj pozorni in budni. Vedeli so, da morajo zelo paziti in da zadeva postaja zelo nevarna.

Torej Tinka so ugrabili. Zaprt je bil v nekem temačnem prostoru pod zemljo. Hranili so ga z neuporabnimi gobami, tako da se mu je iz dneva v dan slabšalo zdravstveno stanje. Zelo ga je zvijalo po trebuhu. Njegov stok in krik je bil vedno glasnejši. Binko je zaslišal to cviljenje in je takoj pomislil na medvedka. Zagledal ga je zaprtega v celici. »Tinko, Tinko, kako si?« ga je vprašal, a žal ga medo ni mogel slišati, ker je bil že hudo sestradan. Binko se je vrnil v gozd in spustil v zrak raketo. Stekli so do stare lipe, se ponovno zbrali vsi in naredili načrt kako rešiti Tinka. O tem so obvestili tudi policijsko postajo. Po desetih minutah so se nad gradom zbrali helikopterji in posebna letala; pod gradom pa je bilo eno samo tuljenje siren. Tolpa je bila obdana, Tinko rešen.

MICHELE, GABRIEL, LIZA, FABJAN, 3. razred

BRALNA OLIMPIADA

Na bralni olimpiadi smo bili v ponedeljek, 25. marca 2002 v Brolo. Mi smo bili na vrsti predzadnji. Ko smo vstopili v razred in se usedli, sem si rekla, da če znam, lahko tudi zmagam. Oddali so nam liste. Ko je napočil čas, so se štoparice lotile šteti. Mi smo začeli pisati. Meni ni tako všeč bralna olimpiada. Jaz bi rada zamenjala nekaj. Bolje bi bilo po mojem mnenju, da ne bi bil kviz na čas, ampak, da bi bil kviz rešen v eni uri. Otroci petega razreda iz Brolo so se predstavili s krajšimi besedili. Besedilo ni bilo tako lepo kot naše, ki so ga predstavili prvi, drugi in tretji razred. Srečali smo tudi naše dragre prijatelje iz drugih šol. Po malici smo pisali spis z naslovom Vabilo na izlet. Meni se zdi, da komisija ni bila stroga, oz. sem si mislila, da če sem prebrala knjigo, sem bila tudi pripravljena na vsa vprašanja. Zelo lepo sem se imela na bralni olimpiadi.

NIKOL DORNI, 5. razred

V ponedeljek, 25. marca 2002, smo bili peti razredi na bralni olimpiadi v osnovni šoli Oton Župančič v Gorici. Jaz sem bila še kar živčna in sem čutila, da letos ne bom zmagala. Vedela sem, da sem pobrala že preveč nagrad. Ko sem naredila kviz, sem bila izredno stresirana. Ko sem končala, sem se oddahnila in šla ven. Na žalost pa, ko je prišla ven moja sošolka, mi je sporočila, da je slišala, da sem eno vprašanje zgrešila. Letos sem nezadovoljna sama s sabo, da sem tako neumno zgrešila odgovor.

Jaz bi v bralni olimpiadi menjala to, da ne bi bilo tekmovanje na čas in da bi bila vprašanja težja, kot v Vegovem natečaju matematike. Sedaj sem srečna, da ne bom več šla na bralno olimpiado, saj sem bila vsako leto zelo stresirana. Po eni strani pa je to, da sem zgrešila, zelo dobra šola zame, saj sedaj bom vedela, da moram vsako vprašanje npr. v kontrolkah pazljivo prebrati.

COSTANZA FRANDOLIČ, 5. razred

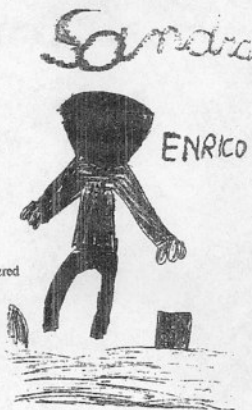
BLIŽA SE KONEC ŠOLSKEGA LETA

Letošnje šolsko leto je bilo zame precej težavno; utrudile so me predvsem domače naloge in »domače delo«, to je: pospravljanje bratovih igračk, dela na vrtu, kuhanje..., zaradi tega večkrat mislim na počitnice! V šoli sem se zares potrudila! Učila sem se, pisala obnove in spise ter brala šolske knjige. Letos smo v šoli zgradili majhno hišico pod skalo in si vanjo prinesli vse potrebne votle skatle različnih pridelkov: pašte, zdravil, vode, mleka, slaščic itd. Igrali smo se in se zabavali. Ta je bila zame zanimiva izkušnja; že preden smo zgradili hišico, sem vedela, da se bomo v njej zabavali. Tudi učiteljice so jo videle in so nas pohvalile. Prihodnje leto bo peti razred odšel iz Števerjana v srednjo šolo v Gorico. Žal mi je; manjkala mi bodo predvsem njihova pritoževanja. Kar pa me najbolj veseli je to, da bom prihodnje leto jaz in moji sošolci v petem razredu! Za nekaj dni se bomo mi četrti razred in peti, udeležili športnega dne. Jaz nisem še popolnoma pripravljena, a bom še kar naprej vadila in se učila. Neki pogovor pravi: »Ne raztresi se, dokler konca pouka ni še.« zato se bom potrudila do konca. Še sreča, da manjka samo še malo tednov do konca pouka. V tem šolskem letu sem se naučila veliko smešnic in igrice. Naučila sem se tudi način pravilnega učenja. Razložila mi ga je mama. Mama je zelo pridna in mi pove vse, kar je treba vedeti in zakaj gre. Jaz bi se hotela igrati več časa z mamo, a ne morem, kajti ona je precej zaposlena. Nestrpno pričakujem, da se bodo pričele počitnice, da bom tako več časa s svojo družino. Upam, da bom v letošnjih počitnicah odpotovala z družino v Gardaland. Kar pa pričakujem za konec šolskega leta je dobro spričevalo. Ti sta moji želji za konec šolskega leta.

ALICE MIAN, 4. razred

ANDREJ BREŠAN, 5. razred

ENRICO MAREGA, 1. razred

ALI ŠE OBSTAJA POJEM BITI KOLON?

Pred dobrima dvema mesecema sem zaznal v lokalnem časopisju, da bo vsedrjavna televizijska postaja Rai snemala znani opoldanski nedeljski program Linea verde prav v našem okolišu, in sicer v Števerjanu. Ta novica je vzbudila v meni precej zanimanja. V letošnji marčni številki Števerjanskega vestnika je bila ta novica tudi objavljena. Osebo sem si pričakoval dobro dokumentirano oddajo, saj je časnikar Fabrizio del Noce, ki oddajo vodi, zelo dosledna, pogumna ter razgledana oseba. Kratko naj bi posredovali po televiziji v nedeljo, 14. aprila, prav na dan Vinitalityja, svetovno znanega vinskega sejma. Oddajo pa je prvi program v resnici vrtel šele 12. maja t.l.. Komu ali čemu pripisati ta spodrsrlaj? Ne vemo!

Celoten prispevek, ki je trajal le nekaj minut so že snemali v petek, 21. marca t.l.. Poleg ostalih uglednih gostov so bili povabljeni tudi števerjanski kmetje, ki pa z razliko od prejšnjih, niso prišli do besede in tudi posneli jih niso. Predstavnih mož naše vasi ni bilo ne slišati ne videti. Program ni števerjanskim kmetom, a tudi ostalim delavnim vaškim silam, obrtnikom in gostincem ter vasi nasploh, posvetil niti košček prostora. Iz člankov, ki sem jih predhodno bral v časopisju sem pričakoval, da bo predstavljena tipičnost naše vasi, oz. da bodo o vasi in njeni tipičnosti spregovorili domačini, ki tu živijo in realnost obvladajo. To se ni zgodilo!

Nimam nič kaj osebnega proti povabljenim govornikom, ki jih ne poznam, saj so se predstavili gledalcem naštudirano, postavno in naredili lepo figuro; tudi reklamo so si napravili. Med oddajo pa bi najraje preslišal napoved, da živijo v Števerjanu italijansko govoreči prebivalci, kar je dobro podčrtal, in slovensko govoreči v sozvočju. V sozvočju že, a mislim, da je ta košček zemlje predvsem slovenski. Očitno mi Slovenci moramo stati v ozadju, mi Slovenci na tem koncu polotoka za večinski narod ne obstajamo in tudi za nekatere naše sosesde italijanske narodnosti nismo vredni javne pozornosti.

Popolnoma različno razmerje se je pojavilo v slični oddaji, ko je bil govor o Poadižju in je bila oddaja dobesedno posvečena tam živeči nemški skupnosti. Morda oni niso istotako italijanski državljani kot mi? Ostal sem razočaran, ker razen dveh fotografij golih vinogradov posnetih s helikopterja niso o Števerjanu pokazali ničesar drugega. Morda je to prav!

Veliko se govori o italijanskih medijih in o njihovem »pluralizmu informacij«. Čeprav se je zamenjalo vodstvo Raia, ostajajo »pluralistične informacije« le pisani balončki...(ki zelo radi počijo!).

MARJAN DRUFOVKA

USPEHI NAŠIH ŠPORTNIKOV

Prav je, da zabeležimo uspehe naših športnikov.

Edi Skok je v letošnjem letu zasedel visoka mesta v streljanju na glinaste golobe. 22.,23., maja je tekmoval v Linjanu in zasedel prvo mesto v posamezni tekmi, v skupnem točkovanju pa drugo. 1.in 2., junja je v Lonatu pri Gardskem jezeru dosegel odlično tretje mesto in to na državnem prvenstvu v disciplini Fossa universale. Pomembno je tudi, da se je zaradi prejetih točk na tekmah kvalificiral na državnem prvenstvu discipline Fossa olimpica in ostal v prvi ekstra kategoriji.

Andrej Hladnik tekmuje kot novinec za športni odsek Brigate Julije v maratonskem teku, a je že dosegel izredne rezultate in naslove. Novembra lani si je pridobil naslov državnega prvaka italijanske vojske v maratonu. Uspehi so se vrstili in v Markah je dosegel v tej panogi kar prvo

mesto kot vojak in drugo kot absoluten med vsemi tekmovalci. 2. junija je sodeloval v Gorici na teku 4 km v hrib na kronometer in zmagal. Poleg tekmovalcev je postal še pomožni trener moške atletske ekipe Brigate Julije.

Čestitke si zaslužijo, tudi dekleta Govolleya, med katerimi igra Evelin Bulfoni kot podajačica, ki so napredovala v višjo B1 ligo.

HADRIJANA CORSI

POROKE:

Domačin Robert Miklus in Katarina Rehar iz Vipave sta 27. aprila 2002 stopila na skupno pot v vaški cerkvi na Vipavskem. Novoporočencema želimo vse trenutke prežete s pravo ljubeznijo.

18. maja 2002 sta si v farni cerkvi obljubila večno zvestobo domačinka Silvana Vogrič in Andrea Tomadoni. Ob tako važnem življenjskem mejniku se z njima veseli župnijsko občestvo ter društvo F. B. Sedej, ki jima iz srca vošči obilo medsebojnega razumevanja in ljubezni.

DAROVI:

ZA CERKEV V ŠTEVERJANU: Lika in Aleksander Pintar 100,00; Robert Miklus 50,00; v spomin na Slavka Štekarja Marija in Stano Fabjan 50,00, Mirjam Komjanc 50,00, Mirka, Anka, Agata in Ida 50,00, Simon Komjanc z družino 50,00, Aleš Komjanc z družino 30,00, vdova Hadrijana in družina Štekar 50,00; ob krstu Michele Tereze stari starši Sbuelz 50,00; ob 30. obletnici poroke Anastazija in Lojze Hlede 50,00 evrov.

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR: v spomin na pokojnega Slavka Štekarja Mirka, Anka, Agata in Ida 50,00; ob 30. obletnici poroke Anastazija in Lojze Hlede 50,00; ob srečolovu na prazniku svetega Florjana, N.N. 150,00 evrov.

ZA ŠTEVERJANSKI VESTNIK: v spomin na pokojno teto Milko. Bogdana Komjanc z družino 30,00; A.T. 15,00; N.N. 50,00; Marija Mužič Xocato iz Milana 50,00 evrov

ZA CERKEV NA JAZBINAH: Marta Zuri in Komjanc 30,00 evrov.

SMRTI:

VENČESLAV (SLAVKO) ŠTEKAR

Slavko se je rodil 25. avgusta 1918 v Števerjanu, hšt. 125 očetu Antonu in materi Feliciti Pintar. Bil je najmlajši od petih otrok.

Krščen je bil 2. septembra 1918, birman v Gorici 11. junija 1933.

Poročil se je 3. avgusta 1952 v Kromberku s Hadrijano Humar. V zakonu sta se jima rodila Danilo in Milena.

Čeprav se je rodil malo pred koncem prve svetovne vojne, je občutil njene posledice. V drugi je bil vojak sedem let: najprej v italijanski vojski, po septembru 1943 pa v partizanih, nazadnje v brigadi Simona Gregorčiča. Tik pred koncem vojne je bil težko ranjen v hudih spopadih z Nemci na Predmeji. Zdravljenje je trajalo dolgo, a ostale so težke posledice.

Po vojni se je posvetil družini, domu in kmetiji, bil pa je več let tudi zelo aktiven na političnem, kulturnem in socialnem področju. Od leta 1951 do 1975 je bil občinski svetovalec.

Veliko je moral prestopiti zlasti med drugo svetovno vojno, potem pa se je na starost oglasila še bolezen.

Slavko je umrl 3. aprila 2002 doma, pogreb pa je bil 4. aprila.

Naj počiva v miru!

KUHINJSKI RECEPT

TATARSKI BIFTEK

Potrebujemo: šalotko (it. erba cipollina), zelen peteršilj, žličko kaper, 25 dag dobro uležane govedine, sol, poper, papriko, kumino, ½ žličke gorčice, žlico majoneze, rumenjaki.

Šalotko, peteršilj in kapre sesekljamo z električnim mešalцем. Dodamo na koščke narezano meso, ki smo mu prej odstranili vso maščobo in mnenice in dobro, a počasi zmiksamo. Dodamo še ostale sestavine in močno zmiksamo, da se masa seseklja in zgnete.

ZELENJAVNA ZLOŽENKA

Palačinke: 360 g moke, 4 jajca, 4,5 dl mleka, sol.

Spinačni nadev: 400 g spinache, 4 cl olivnega olja, malo sesekljane čebule, ½ stroka česna, sol, poper, muškatni orešek, 30 g parmezana.

Korenčkov nadev: 300 g korenja, 4 cl olivnega olja, sol, poper, curry.

Skutni nadev: 300 g sveže skute, 100 g kuhinjske smetane, 2 rumenjake, sol, poper, 30 g parmezana.

Obloga: 150 g mozzarelle.

Iz testa pečemo primerno velike palačinke. Spinačo skuhamo, sesekljamo. Na olju popražimo čebulo in česen, dodamo spinačo, začínimo, dodamo parmezan. Kuhan korenček naribamo in ga popražimo na olivnem olju ter začínimo. Skuto prepasiramo in zmešamo s preostalimi živili. V pomaščen pekač polagamo plast palačink, plast nadeva, plast palačink, plast drugega nadeva in to ponavljamo, dokler ne porabimo vseh živil. Zloženko nato obložimo z na kocke narezano mozzarella in pečemo 30 minut na 170°. Ponudimo toplo.

Z MESOM NADEVANE ARTIČOKE

Potrebujemo: 4 lepe artičoke, 100 g telečjega mletega mesa, 30 g slanine (panceta), 2 piščančji jetrci, 1 jajce, 1 pest krušnih drobtin, 1 žlico sesekljane peteršilja, 8 cl olivnega olja, juho za zalivanje, 1 limon, sol, poper.

Artičokam obrežemo liste, očistimo sredico in odrežemo stebila. Mehke dele teh obrezkov shranimo, ostalo pa zavržemo. Vse to postavimo v vodo z limoninim sokom. Slanino, jetrca in artičokine obrezke dobro sesekljamo, zmešamo z mletim mesom, dodamo še jajce, peteršilj, drobtinice, sol, poper in par kapljic limoninega soka. S tem nadevamo artičoke, jih postavimo v posodo, prelijemo z oljem, juho in malo drobtinicami. Pokrite pečemo 45 minut v pečici na 180°. Ko so pečene, jih za par minut odkrijemo, da se lepo oskorjijo (gratinirajo).

ZDROBOVA REZINA

Za zmes potrebujemo: 100 g pšeničnega zdroba (it. semolino), 100 g masla, 150 g sladkorja v prahu, 2 jajci, 2 žlički pecilnega praška, 130 kislega jogurta, 70 g mandeljnov, 1 vanilin sladkor.

Za omako potrebujemo: 200 g sladkorja, 1 žličko limoninega soka, 1 dl vode, 2 dl jogurta z banano.

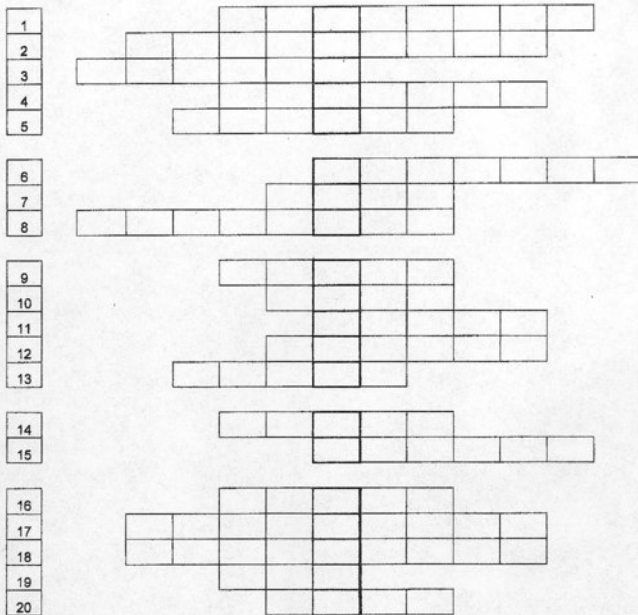
Maslo, sladkor in vanilin sladkor stepemo, da se naraste in speni. Nato dodamo rumenjake ter beljake posebej stepene v sneg. Dodamo še pšenični zdrob, pecilni prašek in jogurt ter vse narahlo zmešamo. Postavimo v pomaščen pekač, obložimo z olupljenimi mandeljni in pečemo 30 minut na 180°.

Medtem zavremo sladkor in vodo, ohladimo, dodamo limonin sok in jogurt ter zmešamo. Sladico še mlačno ali pa hladno ponudimo s to omako.

Dober tek!

ZA KRATEK ČAS

Ko boš rešil križanko, boš v sredini prebral slovenski pregovor.

1. dežela, v kateri se je kdo rodil ali v kateri prebiva; 2. veseli ljudje; 3. skupnost ljudi in celotnost njihovih odnosov; 4. kar je izdelano; 5. glasbilo s šestimi strunami; 6. prašičje so najboljše; 7. suhi sadež, dober v maminih poticah; 8. oblačilo za nogo; 9. znamenje ljubezni in prijateljstva; 10. alkoholna pijača iz hmelja; 11. je lahko biološki, srčni, dihanja; 12. ptičji dom; 13. ptica, ki oznanja mir; 14. plačilno sredstvo; 15. sklenjena krivulja ovalne oblike; 16. jo piše pesnik; 17. energija, tok, ki ju povzročajo elektroni v gibanju; 18. glasbilo, ki najbolj zveni med festivalom; 19. velika afriška ptica, ki ne leti; 20. žlahtni briški pridelek.

D.E.

All so ti všeč češnje?

All so ti všeč češnje?

Kako lepo, da v mesecu maju

v Števerjanu češnje cveto!

Nekdaj so bile trate spomladi posute v belem cvetju,

danes je v Brdih vedno manj češenj,

a tudi ostalih sadnih debel je vse manj kot več...

...in nekatere sorte češenj izhajajo prav iz naših vinorodnih Brd.

All so ti všeč češnje?

All so ti všeč češnje?

Vsem bralcem

voščimo

VESELE POČITNICE,

da bi si poleti dobili čas zase,

se odpočili

in sprostili!